52349

Doğan BEKİN
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sn. Murat KURUM tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi içtüzüğünün 96'ncı maddeleri gereğince saygılarımla talep ederim. 02.11.2026

Doğan BEKİN
İstanbul Milletvekili

Türkiye, Avrupa ülkelerinden ithal edilen plastik atıkların en önemli adresi olmaya devam ederken, bu durum ülke gündeminde hem ekonomik hem de çevresel boyutlarıyla da kapsamlı bir tartışmayı beraberinde getirmektedir. Özellikle plastiklerin geri dönüşümü, sektörün ham madde ihtiyacını karşılıyor gibi görünse de kontrolsüz atık yönetimi ve yetersiz denetim riskleri nedeniyle doğa, su kaynakları ve insan sağlığı üzerinde ciddi bir tehdit oluşturduğu çok açık görünmektedir. Uzmanlar sürdürülebilir bir gelecek için geri dönüşüm politikalarının daha sıkı denetimlerle yeniden düzenlenmesi gerektiğine dikkat çekmektedirler. Özellikle plastik atıkların nasıl yönetildiği ve denetlendiği konusunda belirsizlikler ile politika uygulama süreçlerine ilgili kurum ve kuruluşların katılımının yetersiz kaldığı da önemle gündeme getirilmektedir.

Çin Halk Cumhuriyeti, 1 Ocak 2021'de katı atık ithalatını yasaklarken Türkiye 2 Temmuz 2021 tarihinde polietilen atık ithalatını yasaklamıştır. Ancak bu yasak yalnızca sekiz gün sürmüş ve akabinde yasak kaldırılmıştır. Avrupa Birliği'nden Türkiye'ye gönderilen plastik atık miktarı incelendiğinde 2016 yılında yaklaşık 22 bin ton, 2020 yılında yaklaşık 447 bin ton, 2025 yılında

ise yaklaşık 503 bin ton olarak belirlenmiştir. 2025 yılında Avrupa Birliği'nden ihraç edilen plastik atık ihracatı % 19 artışla tarihi rekor kırmış ve Türkiye plastik atıklar da açık ara en büyük varış noktası olmuştur. Bu tarihi rekorla Avrupa Birliği'nden gelen plastik atık miktarı 2004'ten bu yana 435 kat artmıştır. Oluşan bu tabloya rağmen Avrupa Birliği, Türkiye'ye her yıl yüz binlerce ton plastik atık göndermeye devam etmektedir. Şunu unutmamak gerekir ki Avrupa Birliğinden, Türkiye'ye gelen plastik atıkların yalnızca % 10'u geri dönüştürülebilmektedir. 2017 yılında başlatılan "Sıfır Atık" hedefi kapsamında plastiği geri dönüşüm kutusuna atarken başka bir ülkenin plastik atığını almak kabul edilebilir bir durum değildir. Bu alanda istenen hedefe ulaşmanın yolu, atık ithalatını engellemek, Türkiye'ye plastik atık sevkiyatlarının durdurulmasından geçmektedir.

Bu bağlamda;

1-Birçok ülke katı atık ithalatını yasaklarken Türkiye'de herhangi bir yasağın uygulanmamasının nedeni nedir?

2-Polietilen (plastik) atık ithalatı yasağı kabul edildikten kısa bir süre sonra iptal edilmesinin gerekçesi nedir?

3-İthal edilen atıkların ne kadarı geri dönüştürülebilmektedir? Geri dönüşümü olmayan atıklar nasıl imha edilmektedir?

4-Plastik üretim kaynağının azaltılmasına yönelik bakanlığınızca ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?

5-Plastik ve tekstil atıklarının ithalatına yönelik kısıtlama planlanmakta mıdır? Atıklardan kaynaklı yaşanan çevresel ve sağlık maliyetleri yıllık olarak devlete zararı ne kadardır?

6-Türkiye'de yıllık olarak ne kadar geri dönüşüm yapılmaktadır? Geri dönüşüm için gerekli alt yapımı kendisine yetebilmekte midir?